

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-054-01-73
Дата: 25 / 06 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

1440
Асф

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Богдан Богданов
Александър Сивидин
Драго Драгов
Стефана Амирова
Тимо Попов
Ивайло Мурчев
Славия Величкова
Дарина Илджикова
Катя Янева
Властислав Пандев

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

(обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г., бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 2016 г., бр. 85, 101 и 103 от 2017 г., бр. 7, 17, 30, 40, 77, 92, 102 и 105 от 2018 г., бр. 24, 99 и 101 от 2019 г., бр. 54, 67 и 103 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 18, 32 и 62 от 2022 г., бр. 8, 13, 64, 66, 82, 84 и 106 от 2023 г., бр. 13 и 16 от 2024 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2024 г. – бр. 36 от 2024 г.; изм., бр. 39 и 85 от 2024 г., бр. 25, 27, 52, 64, 97 и 100 от 2025 г., бр. 16 и 51 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 6, ал. 3, т. 2 думите „двата подуправители“ се заменят с „подуправителя“.

§ 2. В чл. 15, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 5 думите „действието на подуправителите“ се заменят с „действието на подуправителя“.
2. Точка 6 се изменя така:
„б. взема решение за временно възлагане на подуправителя на НЗОК да изпълнява длъжността управител на НЗОК в случаите по чл. 19, ал. 4;“.

§ 3. В чл. 19 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „подуправителите на НЗОК“ се заменят с „подуправителят на НЗОК“, а думите „нов подуправител или нови подуправители“ се заменят с „нов подуправител“.

2. В ал. 2 думите „подуправители на НЗОК“ се заменят с „подуправител на НЗОК“.
3. В ал. 3а думите „Подуправители на НЗОК може да бъдат лица, които отговарят“ се заменят с „Подуправител на НЗОК може да бъде лице, което отговаря“.
4. В ал. 4 думите „двата подуправители на НЗОК“ се заменят с „подуправителя на НЗОК“.
5. В ал. 5 думите „на един от подуправителите на НЗОК“ се заменят с „на подуправителя на НЗОК“.
6. В ал. 5а думите „подуправителя или на двамата подуправители на НЗОК“ се заменят с „подуправителя на НЗОК“, а думите „нов подуправител или нови подуправители“ се заменят с „нов подуправител“.
7. В ал. 6 думите „двата подуправители“ се заменят с „подуправителя“.
8. В ал. 7, т. 10а думите „правомощията и ресорите на двамата подуправители на НЗОК“ се заменят с „правомощията и ресора на подуправителя на НЗОК“.
9. В ал. 8 думите „правомощията и ресорите на двамата подуправители на НЗОК“ се заменят с „правомощията и ресора на подуправителя на НЗОК“.
10. В ал. 9 думите „подуправителите на НЗОК се подпомагат“ се заменят с „подуправителят на НЗОК се подпомага“, а думите „имат право“ се заменят с „има право“.

§ 4. В чл. 21, ал. 1 думите „управител и подуправители на НЗОК“ се заменят с „управител и подуправител на НЗОК“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. Неприклучилите до влизането в сила на този закон процедури за избор на втори подуправител на Националната здравноосигурителна каса се прекратяват.

§ 6. В останалите текстове на закона думите „подуправителите на НЗОК“, „подуправителите“, „двата подуправители на НЗОК“ и „двата подуправители“ се заменят съответно с „подуправителят на НЗОК“, „подуправителят“, „подуправителя на НЗОК“ и „подуправителя“, когато от контекста следва, че се отнасят до органите на управление на Националната здравноосигурителна каса.

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Бонифрат Бонифрат
Александър Семенов
Васил Василев
Стефана Христова
Тимо Попов

Уваров Мурел
Эмалеуи Ренофодле
Иагнел Уфганов
Иосе Иохеба
Врогиснаб Панел

МОТИВИ

Към Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване

Действащата уредба на управлението на Националната здравноосигурителна каса предвижда управителят да се подпомага от двама подуправители. На практика това създава допълнително управленско ниво, без да е налице достатъчно ясна необходимост от съществуването на две отделни длъжности със сходен институционален статус. Националната здравноосигурителна каса е публична институция с ясно определени функции, значим обществен ресурс и висока степен на отговорност при разходването на средствата за задължително здравно осигуряване. Именно поради това управленската структура следва да бъде максимално ясна, компактна и функционална. Съществуването на двама подуправители създава предпоставки за разпределяне на отговорността между няколко лица на едно и също управленско равнище, без това непременно да води до по-висока ефективност. При институция като НЗОК е от съществено значение да има ясно разграничаване на правомощията, отчетността и отговорността при вземането и изпълнението на управленски решения. Наличието на един подуправител е достатъчно, за да бъде осигурено подпомагане на управителя, приемственост в работата и възможност за заместване при предвидените в закона хипотези.

Предложената промяна е насочена към оптимизиране на управленската структура на НЗОК чрез премахване на длъжността втори подуправител. По този начин се запазва възможността управителят да бъде подпомаган при осъществяване на правомощията си, но се избягва ненужно дублиране на управленски функции. Промяната създава по-ясен модел на оперативно управление, при който отговорността е по-концентрирана, а вътрешната организация по-лесна за проследяване и контрол.

Намаляването на броя на подуправителите има и финансово-организационно значение. То ще доведе до ограничаване на административните разходи, свързани с възнаграждение, осигурителни плащания, организационно обезпечаване и съпътстваща административна подкрепа за една висша управленска длъжност.

Същевременно предложението не засяга основните функции на НЗОК, не ограничава правомощията на Надзорния съвет и не променя модела на парламентарен избор на управител и подуправител. Запазва се институционалната възможност за избор на подуправител от Народното събрание, както и механизмът за временно изпълнение на длъжността управител при предвидените в закона случаи. По този начин се съчетава необходимостта от управленска стабилност с целта за по-ефективна и по-компактна администрация.

Законопроектът предвижда и преходна уредба относно неприключилите процедури за избор на втори подуправител. Това е необходимо, за да се избегне правна неяснота относно действието на закона спрямо висящи процедури или вече възникнали правоотношения. Предлаганото решение осигурява предвидимост и непосредствено привеждане на управленската структура на НЗОК в съответствие с новия законов модел.

С приемането на законопроекта ще се постигне по-ясна, по-икономична и по-отчетна управленска структура на Националната здравноосигурителна каса. Предложената промяна е насочена към премахване на ненужно дублиране на висши управленски длъжности, засилване на персоналната отговорност и по-рационално използване на публичния ресурс в системата на задължителното здравно осигуряване.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов
Александър Ангелов
Василко Василев
Стефана Илианова
Тимо Попов
Ивайло Мураев
Емилеви Вилфред
Димитър Мураев
Валентина Иванова
Вангелин Панев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Основание за законодателната инициатива е необходимостта от оптимизиране на управленската структура на Националната здравноосигурителна каса чрез премахване на длъжността втори подуправител, която създава предпоставки за дублиране на управленски функции и размиване на отговорността, без това да е обосновано от доказана институционална необходимост. Предлаганата промяна цели да осигури по-ясен, по-компактен и по-отчетен модел на управление, при който се запазва възможността управителят да бъде подпомаган от подуправител и да бъде замества в предвидените от закона случаи, като същевременно се ограничава административната тежест и се постига по-рационално използване на публичния ресурс в системата на задължителното здравно осигуряване.
Заинтересовани групи	Заинтересовани страни са Националната здравноосигурителна каса, Надзорният съвет на НЗОК, управителят и подуправителят на НЗОК, Народното събрание, Министерството на здравеопазването, здравноосигурените лица и изпълнителите на медицинска помощ.
Анализ на разходи и ползи	Предлаганата промяна не води до увеличаване на разходите, а създава предпоставки за ограничаване на административните разходи на НЗОК.
Административна тежест и структурни промени	Законопроектът не създава съществени нови административни тежести за гражданите и работодателите.
Въздействие върху	

Елементи на оценката	Аргументация
нормативната база	Не са необходими непосредствени или последващи промени в други нормативни актове в резултат от приемането на законодателната инициатива, извън ограничено по обхват обновяване на наредбата към закона.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божилов
 Александър Сентев
 Васил Василев
 Силва Ананьева
 Тенчо Попов
 Елисавета Мирева
 Елисавета Веландова
 Георги Митрев
 Катя Иванова
 Владимир Петров